

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ ในสถานสงเคราะห์คนชราของรัฐ และศึกษาตัวทำนายความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ คือ เพศ การใช้เวลาว่าง การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต การรับรู้สภาวะสุขภาพ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้สูงอายุ ที่พักอยู่ในสถานสงเคราะห์คนชราของรัฐ ในระหว่างเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2529 ซึ่งมี 10 แห่ง และมีจำนวนประชากรทั้งหมด 1,511 คน ดังแสดงในตารางที่ 2 (กรมประชาสงเคราะห์ 2529 : 42)

ตารางที่ 2 แสดงสถานสงเคราะห์คนชรา และจำนวนประชากรผู้สูงอายุ ในสถานสงเคราะห์คนชรา 10 แห่ง

ภาค	ชื่อและสถานที่ของสถานสงเคราะห์	จำนวนสมาชิก (คน)
ภาคกลาง	บ้านบางแค กรุงเทพมหานคร	332
	บ้านบ่อแก้ว นครสวรรค์	54
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	บางละมุง ชลบุรี	327
	บ้านจันทบุรี จันทบุรี	61
ภาคเหนือ	มหาสารคาม	41
	บ้านธรรมปกรณ์ โป่งกลาง นครราชสีมา	204
	บ้านธรรมปกรณ์ วัดม่วง นครราชสีมา	153
ภาคใต้	บ้านธรรมปกรณ์ เชียงใหม่	180
ภาคใต้	บ้านทักษิณ ยะลา	117
	บ้านอุ้มทอง พังงา ชุมพร	42
รวม		1,511

2. ตัวอย่างประชากร เป็นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์คนชราของรัฐ จำนวน 130 คน ซึ่งกำหนดโดยการคำนวณจาก 20 เท่าของจำนวนตัวแปรพยากรณ์ ได้เท่ากับ 100 คน และเพิ่มขนาดตัวอย่างประชากรเป็น 130 คน หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละขั้นดังนี้

2.1 จำแนกสถานสงเคราะห์คนชราออกเป็นแต่ละภาค 5 ภาค และเลือกสถานสงเคราะห์คนชราภาคละ 1 แห่ง โดยเลือกสถานสงเคราะห์คนชราที่มีประชากรมากที่สุดของแต่ละภาค ทั้งนี้เพื่อให้มีตัวอย่างประชากรมากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ ซึ่งได้สถานสงเคราะห์คนชรา แต่ละภาคดังนี้ ภาคกลาง คือ สถานสงเคราะห์คนชรabanบางแค กรุงเทพมหานคร ภาคตะวันออก คือ บ้านบางละมุง ชลบุรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ บ้านธรรมปรกรณ์ โพนธ์กลาง นครราชสีมา ภาคเหนือ คือ บ้านธรรมปรกรณ์ เชียงใหม่ และภาคใต้ คือ บ้านทักษิณ ยะลา

2.2 หาขนาดตัวอย่างประชากรในแต่ละแห่ง โดยใช้สูตรล่วน ตามสูตรดังนี้ (นิยม ปุราคำ. 2511 : 25)

$$n_h = \frac{n \times N_h}{N}$$

เมื่อ n_h คือ จำนวนตัวอย่างประชากรแต่ละแห่ง

n คือ จำนวนประชากรในแต่ละแห่ง

N_h คือ จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการทำวิจัย (130 คน)

N คือ จำนวนประชากร 5 แห่ง ที่ใช้ในการวิจัย (1160 คน)

ผลการคำนวณได้จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละแห่งดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรในสถานสงเคราะห์คนชรา 5 แห่ง

ชื่อ และสถานที่ของสถานสงเคราะห์	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่างประชากร(คน)	ร้อยละ
บ้านบางแค กรุงเทพมหานคร	332	37	28.46
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางละมุง ชลบุรี	327	37	28.46
บ้านธรรมปรกรณ์ โพนธ์กลาง นครราชสีมา	204	23	17.69
บ้านธรรมปรกรณ์ เชียงใหม่	180	20	15.38
บ้านทักษิณ ยะลา	117	13	10.00
รวม	1160	130	100.0

2.3 เลือกกลุ่มตัวอย่างในสถานสงเคราะห์ ทั้ง 5 แห่ง โดยเลือกผู้สูงอายุที่เป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติดังนี้

2.3.1 เป็นผู้สูงอายุที่พักอยู่ที่สถานสงเคราะห์คนชรา ตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป และยินดีให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

2.3.2 เป็นผู้สูงอายุทั้งเพศหญิง และเพศชาย อายุ 60 ปี ขึ้นไป

2.3.3 เป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

2.3.4 เป็นผู้ที่ไม่มีการเจ็บป่วย ไม่มีโรคเรื้อรัง และไม่มีปัญหาอื่นใดที่จะเป็นอุปสรรคในการให้สัมภาษณ์ พูดคุย

2.4.5 หูไม่ตึง ขนาดที่จะเป็นอุปสรรคต่อการพูดคุย

2.4.6 สติปัญญาความจำไม่เสื่อม และไม่เป็นโรคจิต

2.4.7 พูดภาษาไทยได้ชัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะแนวคิดของ นิวการ์เดน (Neugarten 1961) ตลอดจนศึกษาสภาพความเป็นจริงในสถานสงเคราะห์คนชรา

1.2 สร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายปิด รวมทั้งหมด 80 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ จำนวน 4 ข้อ คือ อายุ เพศ รายได้ ระยะเวลาอาศัยในสถานสงเคราะห์

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์การใช้เวลาว่าง มีจำนวน 12 ข้อ

ตัวอย่าง :

1. ท่านดูโทรทัศน์วันละประมาณกี่ชั่วโมง

ไม่ดู น้อยกว่า 1 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง/มากกว่า

การเลือกตอบในแต่ละข้อจะมีความหมายดังนี้

ไม่ดู หรือ ไม่ทำ หมายถึง ไม่ได้ทำกิจกรรมนั้นๆเลย

น้อยกว่า 1 ชั่วโมง หมายถึง ได้ทำกิจกรรมนั้นๆบ้าง แต่ไม่ถึง 1 ชั่วโมง

1 ชั่วโมง/มากกว่า หมายถึง ได้ทำกิจกรรมนั้นๆมากถึง 1 ชั่วโมง หรือมากกว่า 1 ชั่วโมงขึ้นไป

ข้อคำถามในส่วนที่ 2 จะมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำตอบว่า	"ไม่ทำ"	ให้	0	คะแนน
	"ทำบ้าง"	ให้	1	คะแนน
	"ทำมาก"	ให้	2	คะแนน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ ประกอบด้วย การเตรียมตัว 3 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 10 ข้อ ตัวอย่าง :

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. ท่านได้วางแผนเกี่ยวกับบุคคลที่อาจพึ่งพาได้บ้างหรือไม่		

การเลือกตอบในแต่ละช่วงคำตอบมีความหมายดังนี้

ใช่ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่ผู้ตอบได้กระทำ

ไม่ใช่ หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับที่ผู้ตอบกระทำ

ข้อคำถามในส่วนที่ 3 จะมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

"ใช่" ให้ 0 คะแนน

"ไม่ใช่" ให้ 1 คะแนน

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสัมภาษณ์การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต มีจำนวน 10 ข้อ ตัวอย่าง :

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. งานที่ท่านทำในอดีตเป็นไปตามความพอใจ			

การเลือกตอบในแต่ละช่วงคำตอบมีความหมายดังนี้

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมด

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบเพียงบางส่วน

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบเพียงเล็กน้อย หรือไม่มีเลย

ข้อคำถามในส่วนที่ 4 จะมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มาก	ให้	3	คะแนน
ปานกลาง	ให้	2	คะแนน
น้อย	ให้	1	คะแนน

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสัมภาษณ์การรับรู้สภาวะสุขภาพ ซึ่งครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของผู้สูงอายุ การรับรู้สภาวะสุขภาพกาย และจิตใจ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 14 ข้อ

ตัวอย่าง :

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. สายตาของท่านเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตของท่านมากเพียงใด			

การเลือกตอบในแต่ละช่วงคำตอบ มีความหมายเช่นเดียวกับส่วนที่ 5

ข้อคำถามในส่วนที่ 5 จะมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

การให้คะแนนคำถามทางบวก คือ

มาก ให้ 3 คะแนน

ปานกลาง ให้ 2 คะแนน

น้อยหรือไม่มี ให้ 1 คะแนน

การให้คะแนนคำถามทางลบ คือ

มาก ให้ 1 คะแนน

ปานกลาง ให้ 2 คะแนน

น้อยหรือไม่มี ให้ 3 คะแนน

ส่วนที่ 6 เป็นแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจในชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดแนวของนิวการ์เดิน (Neugarten) ประกอบด้วยความพึงพอใจในชีวิต 5 ด้าน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 30 ข้อ ซึ่งมีทั้งข้อความทางบวกและลบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การมีความสุขในการดำเนินชีวิต จำนวน 6 ข้อ
2. ความตั้งใจ และอดทนต่อชีวิต จำนวน 2 ข้อ
3. ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายที่ตั้งไว้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง จำนวน 4 ข้อ
4. อึดทนโหมติ จำนวน 11 ข้อ
5. ระดับอารมณ์ จำนวน 7 ข้อ

ตัวอย่าง :

ข้อความ	จริง	ไม่จริง	ไม่แน่ใจ
1. ท่านคิดว่า ช่วงชีวิตนั้นกลายเป็นเวลาที่ไร้ความหมาย			

การเลือกตอบในแต่ละช่วงคำตอบ มีความหมายดังนี้

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบมากที่สุด

ไม่จริง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบเลย

ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับความรู้สึกแต่บางครั้งก็ไม่เป็น

ข้อคำถามในส่วนที่ 6 จะมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

การให้คะแนนคำถามทางบวก คือ

จริง ให้ 2 คะแนน

ไม่จริง ให้ 1 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 0 คะแนน

การให้คะแนนคำถามทางลบ คือ

จริง ให้ 0 คะแนน

ไม่จริง ให้ 2 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 1 คะแนน

2. การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์

เมื่อสร้างแบบสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบรายละเอียดความครอบคลุมที่จะศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ และผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์จากคณะบดี บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการสอน การปฏิบัติ หรือการวิจัย เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ได้แก่ อาจารย์พยาบาล 4 ท่าน อาจารย์ทางสถาบันประชากรศาสตร์ 1 ท่าน แพทย์ 3 ท่าน และพยาบาล 2 ท่าน รวมทั้งหมด 10 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในภาคผนวก) เพื่อชี้แจงจุดประสงค์ในการตรวจสอบและแก้ไขแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวด้วยตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำมาแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยตัดสิ่งที่ไม่ตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิ ร้อยละ 80 ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนอีกครั้งหนึ่ง จึงได้แบบสัมภาษณ์รวมทั้งหมด 77 ข้อ ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ	จำนวน 8 ข้อ
ส่วนที่ 2	แบบสัมภาษณ์การใช้เวลาว่าง	จำนวน 15 ข้อ
ส่วนที่ 3	แบบสัมภาษณ์การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ	จำนวน 11 ข้อ
ส่วนที่ 4	แบบสัมภาษณ์การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต	จำนวน 8 ข้อ
ส่วนที่ 5	แบบสัมภาษณ์การรับรู้สภาวะสุขภาพ	จำนวน 14 ข้อ

แบบสัมภาษณ์การรับรู้สภาวะสุขภาพ ที่เป็นข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 3, 4, 8,
แบบสัมภาษณ์การรับรู้สภาวะสุขภาพ ที่เป็นข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 5, 6,

7, 9, 10, 11, 12, 13, 14

ส่วนที่ 6 แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจในชีวิต จำนวน 21 ข้อ โดยรายละเอียดดังนี้

1. การมีความสุขในการดำเนินชีวิต จำนวน 4 ข้อ
2. ความตั้งใจและอดทนต่อชีวิต จำนวน 2 ข้อ
3. ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง จำนวน 1 ข้อ
4. อึดมโนคติ จำนวน 8 ข้อ
5. ระดับอารมณ์ จำนวน 6 ข้อ

แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจในชีวิต ที่เป็นข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 4, 5, 8, 9,
11, 13, 17, 19, 20, 21

แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจในชีวิต ที่เป็นข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 6,
7, 10, 12, 14, 15, 16, 18

3. การหาความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยกระทำดังนี้

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่มีความตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรผู้สูงอายุ จำนวน 30 ท่าน แล้วจึงนำผลการสัมภาษณ์ไปคำนวณหาความเที่ยง
(Reliability) โดยใช้วิธีการคำนวณดังนี้ แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2, 4, 5 และ 6 คำนวณโดยหา
ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) (สุภาพ วาดเขียน
2525 : 102) ซึ่งมีสูตรดังนี้คือ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

- เมื่อ α หมายถึง ความเที่ยง
- $\sum S_i^2$ หมายถึง ผลรวมของความแปรปรวนของแบบวัดแต่ละข้อ
- S_t^2 หมายถึง ความแปรปรวนของแบบวัดทั้งฉบับ
- n หมายถึง จำนวนข้อทั้งหมดในแบบวัด

สำหรับการหาความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 หาความเที่ยงโดยวิธีของ
คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson formula 20) (สุภาพ วาดเขียน 2525 : 100)
ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$r_{K-R20} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right)$$

เมื่อ n หมายถึง จำนวนข้อคำถาม ในแบบสอบถาม

p หมายถึง สัดส่วนจำนวนคนที่ตอบคำถาม ได้ถูกต้อง

q หมายถึง สัดส่วนจำนวนคนที่ตอบผิด

$\sum pq$ หมายถึง ผลรวมของ pq ของทุกๆ ข้อคำถาม

S_x^2 หมายถึง ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

หลังจากเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ 130 คน ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงอีกครั้ง
ดังรายละเอียดในตาราง

ตารางที่ 4 แสดงผลการหาความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ของข้อมูลทดลอง และข้อมูลจริง

แบบสัมภาษณ์ ส่วนที่	ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ	
	ข้อมูลที่ทดลอง (30 คน)	ข้อมูลจริง (130 คน)
2	.72	.70
3	.71	.76
4	.73	.79
5	.70	.74
6	.74	.79

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการดำเนินการรวบรวมข้อมูล มีดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยทำหน้าที่ถึง คณะบดีมหาวิทยาลัย เพื่อติดต่ออธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ ขอความร่วมมือแจ้งให้ทางสถานสงเคราะห์คนชราที่จะเข้าเก็บข้อมูลทราบ เพื่อให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้
2. ผู้วิจัยเลือกผู้ช่วยวิจัย 2 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้ เป็นผู้จบการศึกษาปริญญาตรีทางสาขาพยาบาลศาสตร์ หรือ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้สูงอายุ ตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป รวมทั้งมีความเต็มใจในการให้ความร่วมมือในการวิจัยนี้
3. ผู้วิจัยเตรียมผู้ช่วยวิจัยโดย ผู้ช่วยวิจัยจะได้รับค่าจ้างถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบบสัมภาษณ์ และวิธีการสัมภาษณ์ ให้เป็นที่เข้าใจและผ่านการทดลองการสัมภาษณ์แล้ว
4. สร้างสัมพันธภาพกับผู้สูงอายุ ที่มีแนวโน้มจะตรงตามเกณฑ์ของการเป็นตัวอย่าง

ประชากรในสถานที่ที่จะรวบรวมข้อมูล แห่งละประมาณ 2 วัน ก่อนทำการรวบรวมข้อมูล โดยการแนะนำตัว ซึ่งแรงจูงใจประสงค์ของการเข้าไปในสถานสงเคราะห์คนชรา และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับผู้สูงอายุ ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุเกิดความไว้วางใจ และรู้สึกว่าคุณสัมภาษณ์มิใช่คนแปลกหน้า ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริงในการสัมภาษณ์

5. ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างประชากรที่ตรงตามเกณฑ์ แล้วทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง หรือให้ผู้ช่วยวิจัยทำการสัมภาษณ์ ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างคนละประมาณ 40 นาที รวมระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล 6-8 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC+ (Statistic Package for the Social Science / Personal Computer Plus) ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล คำนวณเป็นค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับ การใช้เวลาว่าง การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ การรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต การรับรู้สภาวะสุขภาพ และความพึงพอใจในชีวิต โดยให้ความหมายดังนี้

ระดับการใช้เวลาว่าง

คะแนน 21-30 หมายถึง มีการใช้เวลาว่างสูง

คะแนน 11-20 หมายถึง มีการใช้เวลาว่างปานกลาง

คะแนน 0-10 หมายถึง มีการใช้เวลาว่างต่ำ

ระดับการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ

คะแนน 8-11 หมายถึง มีการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุไว้ สูง

คะแนน 4-7 หมายถึง มีการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุไว้ ปานกลาง

คะแนน 0-3 หมายถึง มีการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุไว้ ต่ำ

ระดับการรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต

คะแนน 19-24 หมายถึง มีการรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต สูง

คะแนน 14-18 หมายถึง มีการรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต ปานกลาง

คะแนน 8-13 หมายถึง มีการรับรู้ความสำเร็จของงานในอดีต ต่ำ

ระดับการรับรู้สภาวะสุขภาพ

คะแนน 33-42 หมายถึง มีการรับรู้สภาวะสุขภาพของตนเองในทางบวก สูง

คะแนน 24-32 หมายถึง มีการรับรู้สภาวะสุขภาพของตนเองในทางบวก ปานกลาง

คะแนน 14-23 หมายถึง มีการรับรู้สภาวะสุขภาพของตนเองในทางบวก ต่ำ

ระดับความพึงพอใจในชีวิต

คะแนน 29-42 หมายถึง มีความพึงพอใจในชีวิต สูง

คะแนน 15-28 หมายถึง มีความพึงพอใจในชีวิต ปานกลาง

คะแนน 0-14 หมายถึง มีความพึงพอใจในชีวิต ต่ำ

ส่วนที่ 3 คำนวณหามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในชีวิต และปัจจัยทำนาย

ส่วนที่ 4 ทหาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตกับปัจจัยทำนาย โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบค่าที (ประกอบ กรรณสูตร 2525 : 113)

การแปลผลความหมายของ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) (ประกอบ กรรณสูตร 2525 : 113)

ค่า r	ความสัมพันธ์
+/- .70-.90	สูง
+/- .30-.69	ปานกลาง
+/- .00-.29	น้อย

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์

2. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ที่คำนวณได้ โดยการทดสอบค่าที (T-Test)

3. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวพยากรณ์และตัวเกณฑ์ เมื่อ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ

4. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

5. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และในรูปคะแนนมาตรฐาน

6. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวพยากรณ์แต่ละตัวที่เข้ามาในสมการถดถอย
7. พิจารณาการเพิ่มค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์แต่ละตัว ที่เพิ่มเข้ามาในสมการถดถอย
8. หาค่าคงที่ของสมการพยากรณ์
9. สร้างสมการพยากรณ์ระดับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน